

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 390/2025
03.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Машом Денић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Симића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К 50/23 од 01.04.2024.године и Вишег суда у Јагодини Кж1 181/24 од 12.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Симића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину К 50/23 од 01.04.2024. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 181/24 од 12.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину К 50/23 од 01.04.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од пет месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде, а након лишења слободе.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати трошкове судског паушала у износу од 5.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, као и трошкове ОЈТ у Параћину у износу од 28.920,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, као и остале трошкове кривичног поступка, унапред исплаћене из буџетских средстава суда, чија висина ће бити накнадно одређена посебним решењем, у смислу члана 262. став 2. и 3. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 181/24 од 12.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Симић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и погрешне примене материјалног права, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде или преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет те је након оцене навода захтева, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Симић, захтев за заштиту законитости подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводећи да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама Законика о кривичном поступку не могу заснивати.

С тим у вези наводи да се сведок – оштећена ББ, у току поступка и пред тужиоцем и на главном претресу пред судом, користила својим законским правом да не сведочи, у складу са одредбом члана 94. став 1. тачка 1. ЗКП. Бранилац истиче да су и поред тога други докази изведени током поступка били засновани на исказу сведока оштећене, и то: извештај Центра за социјални рад у Параћину од 14.09.2022. године, процена ризика ПС Параћин од 29.08.2022. године, извештај психијатра др Горана Павловића и записник Групе за координацију и сарадњу НПТ1 од 09.09.2022. године, те да суд није смео засновати одлуку на овим доказима. По мишљењу браниоца, суд није могао користити као доказ извештај Центра за социјални рад Параћин, с обзиром да исти представља посредна сазнања на основу исказа који је оштећена изнела пред Центром за социјални рад.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, по оцени Врховног суда, не могу се прихватити као основани, из следећих разлога:

Према стању у списима предмета, суд је у доказном поступку, између осталог, извршио увид у извештај Центра за социјални рад у Параћину бр.560-

1525 од 14.09.2022. године. С друге стране сведок – оштећена ББ је дана 21.09.2022. године на записнику пред ОЈТ Параћин, као и на главном претресу пред Основним судом у Параћину дана 21.08.2023. године, искористила своје законско право, у смислу одредбе члана 93. и 94. ЗКП, да не сведочи, с обзиром да јој је окривљени супруг, па у току поступка није испитана као сведок.

Што се тиче поступања Центра за социјални рад, према одредби члана 120. став 1. тачка 3) Закона о социјалној заштити, ова институција има јавна овлашћења и у складу са законом, између осталог, предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима.

Према одредби члана 4. став 2. Правилника о организацији, нормативима и стандардима рада центра за социјални рад, Центар у вршењу јавних овлашћења у складу са законом, између осталог, доставља на захтев суда мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио овлашћени тужилац. Одредбама члана 4. став 1. тачка 13) и члана 7. Закона о спречавању насиља у породици, између осталог, предвиђена је примена овог закона у кривичном поступку за кривично дело насиље у породици из члана 194. КЗ и Центар за социјални рад као установа надлежна за спречавање насиља у породици.

Из цитираних одредби произлази да је Центар за социјални рад установа која је законом овлашћена да даје налаз и стручно мишљење у предметима насиља у породици, као што је и у конкретној ситуацији случај, јер је извештај Центра за социјални рад у Параћину бр.560-1525 од 14.09.2022. године израђен током процене ризика од насиља у породици, у смислу одредби члана 15. и 16. Закона о спречавању насиља у породици, за коју је било неопходно добити информације и од оштећене ББ.

Стога, читање извештаја надлежне институције, сачињеног у оквиру поступања у различитом поступку који није кривични, није у колизији са правом сведока на привилегију несведочења у кривичном поступку. Сходно томе, извештај Центра за социјални рад у Параћину од 14.09.2022. године, у који је суд извршио увид, а који је сачињен по налогу ОЈТ у Параћину, током процене ризика од насиља, представља доказ на коме се пресуда може заснивати.

Према томе, околност што је оштећена искористила своје право да ускрати сведочење, не утиче на законитост других доказа, па извештај Центра за социјални рад, као и други писани докази - процена ризика ПС Параћин од 29.08.2022. године, извештај психијатра др Горана Павловића и записник Групе за координацију и сарадњу НПП1 од 09.09.2022. године, нису незаконити докази.

Стога Врховни суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног да су правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно, да се правноснажне пресуде заснивају на недозвољеним доказима.

Осталим наводима захтева, бранилац оспорава чињенична утврђења судова и даје опширну анализу чињеничног стања, исказа сведока који су током поступка саслушавани, истичући наводе сведока ВВ, те дајући осврт на образложење другостепене одлуке, те изводи сопствене чињеничне закључке супротне закључцима првостепеног и другостепеног суда, на који начин оспорава побијане пресуде у смислу члана 440. ЗКП.

Поред тога, бранилац истиче да је погрешна одлука суда у погледу висине одмерене казне, у смислу чињеница које су од утицаја да казна буде мања или већа, односно у погледу олакшавајућих околности, на који начин истиче повреде одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Међутим, повреде кривичног закона из члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, па се овај суд у оцену истих није упуштао.

Из изнетих разлога, Врховни суд је захтев за заштиту законитости оценио неоснованим и, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Маша Денић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић